

ಒಬ್ಬ ನಟಿ, ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹಲವು ಗಂಡಸರೊಂದಿಗೆ ನಟಿಸಬೇಕು ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಡುತ್ತ ಹೋಯಿತು. ಆನಂದನೊಂದಿಗೆ ಅದನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡರು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದೇಲ್ಲ ಸಹಜ. ಲಾಯರು, ಎಂಜಿನಿಯರು, ಪೊಲೀಸು ಯಾವ ವೃತ್ತಿಯಾದರೂ ಹತ್ತು ಜನರ ನಡುವೆ ಇರೋದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಇದವಳಿಗೆ ಕಲಾಜೀವನದ ಭಾಗ, ಅದು ನಟನೆಯಷ್ಟೆ ಅಂತ ವಿವರಿಸಿದ. ಮೇಲಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ್ದು, ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಲು ಬಯಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ಹೇಳಿದ. ಬಕುಲಾ ಯೋಚಿಸಿದರು. ಸಮಯ ನೋಡಿ ತಾನು ದೇಶ್ಯಂತರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು, ಆಮೇಲೆ ಆನಂದನ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತುಕತೆಯಾಡೋಣ ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಮಗಳೆಲಾ ಹಿಡಿದು ತಿಂಗಳಾಗಿತ್ತು. ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹವಿದ್ದರೂ ನೀರಿಗೆ ಗದ್ದೆಯಂಚಿನ ಕೆಳಗಿತ್ತು. ಕೆಸರು ಮಾಡಿ, ನೆಟ್ಟಹಚ್ಚುವ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲಕಡೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ, ಪಾಂಡುರಂಗ ತನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ. ಆತನನ್ನು ಆರ್ಕಿಟೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಅಂತ ಪರಿಚಯಿಸಿದ. ಪೋನು ಮಾಡದೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಂದದ್ದು, ಅದರಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಮಗಳೆಲಾದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಬರದವ, ಬಂದದ್ದು ಅಚ್ಚರಿಯಾಗಿತ್ತು.

ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದವ ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ, ಮತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ದೇಶ್ಯಂತರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ, ಸಂಗಡ ಬಂದವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಮನೆಯವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆದು ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನಿಟ್ಟ. ಈ ಮನೆ ಬಹಳ ಹಳೆಯದು. ಎಕರೆಗಟ್ಟಲೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ದಪ್ಪದಪ್ಪ ಗೋಡೆ, ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಜಾಗ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದಾರೆ ಅಂತಲ್ಲ ಪೀಠಿಕೆ ಹಾಕಿದಾಗಲೆ ದೇಶ್ಯಂತರಿಗೆ ಕಿರಿಕಿರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದರು: 'ಹೌದಪಾ, ಅದಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರೋದು. ಅದನ್ನೇಕೆ ಹೇಳತಿದೀಯ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ?' ಅದಕ್ಕೆ ಪಾಂಡುರಂಗ 'ಕೇಳಿ ಅಪ್ಪ, ಇದನ್ನ ಕೆಡವಿ, ಇಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನ ಮಾಡೋಣ. ತಕ್ಷಣ ಮಾರಬೇಕೆಂದೇನು ಇಲ್ಲ' ಯಾವತ್ತೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದ ಚಿತ್ರ ಕಣ್ಣೆದುರು ಮೂಡಿ, ದೇಶ್ಯಂತರಿಗೆ ಕರುಳಲ್ಲಿ ಚೂರಿಯಾಡಿಸಿದ ಅನುಭವವಾಗಿ 'ಇದು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲ. ಈ ಆಸೆ ನಿನಗೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದವರಾರು?' ತಣ್ಣನೆಯ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರು. 'ಎದುರಿನ ರಸ್ತೆ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯಾಗತದೆ. ಆಗಲೇ ಕರಡುನಕ್ಷೆ ಸರಕಾರದದುರಿದೆ, ನಂಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಚಿನ್ನದ ಬೆಲೆಲಿ ಹಣ ಮೊಗೆಯಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವೆ ಬರತದೆ' ಅಂದ. ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಆಸೆ ಫಳ ಫಳ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ದೇಶ್ಯಂತರಿಗೆ ಬಯಲಲ್ಲಿ ಅನಾಥರಾಗಿ ನಿಂತ ಅನುಭವ ಆವರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು ಅವನ ಮಾತು ಕೇಳಿ. ನವರಾತ್ರಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೇ, ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಗೆ, ಇವನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಓಡುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನುವ ಗುಮಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇವರನ್ನೆಲ್ಲ ಓದಿಸಿ

ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತ ಆರಾಮಾಗಿದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವುದನ್ನ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಉಪಾಬರಿ ಬಿಟ್ಟು, ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮನೆಮುರಿಯೋ ಉಪಾದ್ಯಾಪಿತನ ಯಾಕೆ ಇವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತ ಕೆಳೆರದರು. ಆದರೆ ತಾಳೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಅಂತ ಆಂತರ್ಯ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. 'ಅಲ್ಲೋ, ಇದನ್ನು ಮಣ್ಣುಮನೆ ಅಂತಂದುಬಿಟ್ಟೆ. ಇದರ ಬೆಲೆ ಗೊತ್ತದೆಯೇನೋ? ಕೆಂಪುಕೋಟೆ ಬರಿ ಕಲ್ಲಗೋಡೆ. ತಾಜಮಹಲು ಒಂದು ಗೋರಿ. ಜೋಗ ಜಲಪಾತ ಒಂದು ನೀರು ಬೀಳೋ ತಗ್ಗ! ಹಾಗೇ ಅಲ್ಲವೇನೋ ನೀ ನೋಡೋದು? ಇದು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಹಳೇ ಮಣ್ಣು ಗೊತ್ತ ನಿಂಗೆ? ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಹಿಂದಿನ ಕಟ್ಟಡ, ಏನೇನಲ್ಲ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದದ್ದೋ ನಿಂಗೆಂತದು ಗೊತ್ತಿರೋದು?' ಹೇಳುತ್ತ ಸ್ವರ ಏರಿತು.

'ಅತಿ ಭಾವುಕತೆಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತೀರಪ್ಪ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಮಾರಿನವರು. ಕಾಲಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗೋದೇ ಎಲ್ಲಾ ಅಂತ ನೀವೇ ಹೇಳತೀರತೀರಿ. ಕೆಡವಿದಾಕ್ಷಣ ಇದರ ಪ್ರಾಚೀನ ಮೌಲ್ಯ ನಾಶವಾಯ್ತು ಅಂತ ಆತಂಕ ಬೇಡ. ಹಳೇ ಮರಮುಟ್ಟುಗಳು ಅಪಾರವಾಗಿವೆ ಇದರಲ್ಲಿ. ಅದಕ್ಕೇಗಿ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಬೆಲೆ. ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಥಾನಿಕರೆಲ್ಲ ರಾಜರ ಕಾಲದಿಂದ ವಾಸಿಸಿದ ಮನೆ, ಮಣ್ಣಿನ ದಪ್ಪದಪ್ಪ ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಧಿ ಹುದುಗಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದು ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗತದೆ ನೋಡಿ ಬೇಕಿದೆ!' ಅಂದ. ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ಎದೆಯೊತ್ತಡವೇರಿ ಎಲ್ಲರ ತಲೆ ಧಿಂ ಅನ್ನುತೊಡಗಿತು. 'ನಿಧಿಯಾಸೆಗೆ ಮನೆಯೇ ಕೆಡವತೀಯ. ಏನೂ ಸಿಗದಿದ್ದೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡತೀಯಾ?' ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೇಳಿದರು ದೇಶ್ಯಂತರು. 'ಅದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಪುರಾತನ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಾಮಾನುಗಳಿವೆಯಲ್ಲ

ಖಡ್ಗ, ಧಾಲು, ಕಡತಗಳು ಮತ್ತು ಏನೇನೋ... ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಈಗ ವಜ್ರದ ಬೆಲೆಯಿದೆ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ. ಹರಾಜು ಹಾಕೋ ಕಂಪನಿಗಳೇ ಇವೆ. ಕ್ರಿಸ್ತೀಸ್ ಆಕ್ಟನ್ ಅಂಡ್ ಪ್ರೆವೆಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್‌ಗೆ ಮಾತಾಡಿದೇನೆ. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಮೂಲದ ಸೋಥೆಬೈಸ್‌ನವರು ತಯಾರಿದಾರೆ. ಈ ಪುರಾತನ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಹ ಚಿನ್ನದ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಿಸಿಕೊಡತೇನೆ ಹರಾಜಲ್ಲಿ. ನಾನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡತೇನೆ' ಅಂದ. ಮೊದಲ ಬಾರಿ ದೇಶ್ಯಂತರ ಸಹನೆಯೂ ಮೀರಿಹೋಯಿತು. ಹೊಡೆಯಲೆಂದು ಕೈಯೆತ್ತಿದವರು ಅದನ್ನಿಳಿಸಿ ಅಲ್ಲಿದೆದ್ದು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಆನಂದ ಮತ್ತು ಬಕುಲಾ ಮಾತಾಡಲು ತಿಳಿಯದಂತಾಗಿ ಮೂಕರಾಗಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರೂ ಎದ್ದು ಕೆಳಗೆ ಹೋದರು. ಅಪ್ರತಿಭನಾದ ಪಾಂಡುರಂಗ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಅಲ್ಲೇ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದ. ಆಮೇಲೆ ಎದ್ದು ಕೆಳಗಿಳಿದ. ಅವನ ಮುಖ ಅವಮಾನಕ್ಕೆ ದುಮುಗುಡುತ್ತಿತ್ತು. ಒಳಗೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಾಂತವಾಗಿ ಕುಳಿತ ದೇಶ್ಯಂತರು ತಲೆಗೆ ಕೈಕೊಟ್ಟು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರು. ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಅವರು, ಮನಸನ್ನು ತಕಬಂದಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತೂಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಪಾಂಡುರಂಗನ ಮನಸ್ಸಷ್ಟೆ ಬಂದಿರದೆ, ಉಳಿದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ರಾಯಭಾರಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಇದೆ ಅನ್ನುವುದು ಹೊಳೆಯಿತವರಿಗೆ. ಇದಿಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲುವುದಲ್ಲ. ಪಾಲು ಕೇಳೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅನಿಸಿತು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಯೋಚಿಸಿ ಒಂದು ಸಮರ್ಪಕ ಅನಿಸಿದ ದಾರಿ ಹುಡುಕಿದರು. ಪಾಲಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರೆ, ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪಾಂಡುರಂಗನಾಗಲಿ ಶಾಂತಾರಾಮನಾಗಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವವರಲ್ಲ. ಅವರ ಭಾಗವನ್ನಷ್ಟೆ ಕೆಡವಲೂ ಆಗದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ, ಗದ್ದೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಪಡೆಯಬಹುದು. ನೋಡೋಣ ಅಂತ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು.

ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ ಏನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ಸಹಜವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದರು ದೇಶ್ಯಂತರು. ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಬಂದ ಅತಿಥಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆತಿಥ್ಯ ಮಾಡಿದರು. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೊರಡುವ ಮೊದಲು ಒಳಬಂದ ಪಾಂಡುರಂಗ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಕೆಡವುವ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ತನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತೇನು ಹೇಳದೆ ಪಾಂಡುರಂಗ ಹೊರಟುಹೋದ.

ಪಾಂಡುರಂಗ ಹೋಗಿ ಹದಿನೈದು ದಿನವಾಗಿತ್ತು. ಅವನಿಂದ ಮತ್ತಾವುದೇ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಬಂದಿರದ ನಾಯ್ಡು ಬಂದ. ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಬಂದವ ಸಾಯಂಕಾಲ ದೇಶ್ಯಂತರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದ. ಚಿತ್ರೀಕರಣದ ಲೋಕೇಶನ್ ಬದಲಾಗುವುದರಲ್ಲಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪ ಮುಂದಿನ

ಕಾಲು
 ನನ್ನೆಲ್ಲ ದುಃಖ
 ದುಮ್ಮಾನಗಳನು
 ತನ್ನೊಳಗೆ ಹುದುಗಿಸಿ
 ಮನವ ಹಗುರಾಗಿಮವ
 ಈ ಭುವಿಯ ಕೌತುಕ!
 - ಡಾ. ವಿನಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್